

Школа:	ОСНОВНА ШКОЛА „НИКОЛА ТЕСЛА“
Место :	ВЕЛИКА РЕКА
Датум:	20.05.2026. године

НАЗИВ АКТИВНОСТИ:	ЕКСКУРЗИЈА
РЕЛАЦИЈА:	Велика Река (Амајић, Доња Трешњица) – Бранковина – Ваљево (кула Ненадовића, Народни музеј, Тешњар) – Велика Река (Амајић, Доња Трешњица).
ПРИПРЕМА ЕКСКУРЗИЈЕ:	Процес припреме екскурзије обухватио је прикупљање понуда за техничку реализацију путовања. Коначна одлука о избору организатора донета је на седници Савета родитеља, на којој је усвојена понуда туристичке агенције „Подриње турс“ из Лознице. Процес припреме за ученике обухватио је реализацију тематског дана за ученике нижих разреда. Тематски дан обухватио је следеће активности: -упознавање са животом и делом Десанке Максимовић- - Интерактивна презентација о Десанки Максимовић и Бранковини. -Виртуелна посета музеју. -Ликовно-литерарна секција. -шта носимо на екскурзију и понашање у музеју, аутобусу, граду...
Циљеви :	Упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и туристичких потенцијала која су у вези са делатношћу школе
Садржај:	1. Полазак: Путовање је започето поласком из Велике Реке, уз планирано укрцавање деце у Великој Реци, Амајићу и Доњој Трешњици. 2. Бранковина: Спроведена је посета локалитету Бранковина као првој тачки предвиђеног обиласка. 3. Локалитети у Ваљеву: У оквиру боравка у Ваљеву реализована је посета кули Ненадовића, обилазак Народног музеја у Ваљеву и обилазак Муселимовог конака. 4. Слободне активности: Након стручних обилазака, ученицима је омогућено слободно време за обилазак града и Тешњара, одмор, освежење и куповину сувенира.
УЧЕСНИЦИ:	Екскурзија је организована за ученике првог циклуса Основне школе „Никола Тесла“ из Велике Реке и ученике издвојеног одељења (ИО) у Амајићу и Доња Трешњица. Надзор над ученицима и реализацију активности спровели су наставници пратиоци.

Бранковина

Бранковина је била кључна тачка за **упознавање културног, историјског и духовног наслеђа** овог краја. Она представља локалитет који је од суштинског значаја за разумевање националне историје и културе.

Садржај посете је пажљиво одабран како би био у вези са делатношћу школе, омогућавајући ученицима да знања стечена у учионици допуне непосредним искуством на терену.

кључни локалитети које су ученици посетили:

- **Црква Светих Арханђела и порта:** Ова црква је задужбина Проте Матеје Ненадовића из 1830. године. У њеној сеновитој порти налази се **хумка песникиње Десанке Максимовић**, као и споменици бројних чланова породице Ненадовић.
- **Стара („Протина“) школа:** Саграђена 1836. године као прва државна школа, данас чува музејску изложбу о развоју школства у Србији. Ученици су овде могли да виде **реконструисану учионицу из 19. века** која садржи оригиналан школски намештај, старе рукописне књиге, уџбенике и занимљиве звучне ефекте попут школског звона-клепетуше.
- **„Десанкина“ школа:** Новија школска зграда из 1894. године у којој је будућа песникиња учила прва слова. У њој је постављена **стална музејска поставка „О Десанки пером и сликом“**, која кроз личне предмете и фотографије приказује њен животни и књижевни пут.
- **Остале знаменитости:** Комплекс обухвата и вајат Ненадовића, реплику њихове породичне куће са етнолошком поставком, као и старе собранице у црквеној порти.

Кула Ненадовића

Обилазак куле је планиран након посете Бранковини, као део садржајног дана који за циљ има повезивање школског градива са непосредним искуством на терену

- **Историјски и културни значај:** Кула је препозната као важан део **културног и историјског наслеђа** ваљевског краја. Она је уврштена у план обиласка заједно са другим знаменитостима попут Народног музеја и Муселимовог конака.

	• Музејска поставка: Кула Ненадовића представља једну од сталних поставки коју посетиоци могу обићи. Такође, за овај локалитет постоји и виртуелни приказ (360 степени), што указује на њен значај као модерног музејског експоната. • Образовни циљ: Посета овом локалитету омогућава ученицима да се непосредно упознају са прошлошћу и знаменитим личностима породице Ненадовић, чија је историја дубоко везана за овај регион, почев од краја 18. века и периода устанака
Народни музеј 	Посета Народном музеју у Ваљеву представља централни део културног програма екскурзије, пружајући ученицима прилику да кроз модерне поставке сагледају богату историју овог краја Посета музеју обухватала је: • У оквиру музеја ученици су имали прилику да обиђу следеће поставке које садрже велики број експоната: • Излазак из пећине • Сви путеви воде из Рима • Ка настанку града • Традиционална култура • И варош и касаба • Нови век ново доба • Голгота и васкрс Србије • Живот у граду • Ваљево под окупацијом у Другом светском рату
Муселимов конак 	Муселимов конак: Као одељење Народног музеја, овај објекат је од изузетног значаја јер је то најстарија сачувана зграда у Ваљеву. У њему се налази поставка „Сеча кнезова”, посвећена судбоносним догађајима из 1804. године који су претходили Првом српском устанку. Кустос музеја дичекала је ученике и упознала их са значајем овог објекта али им је скренула пажњу и на правила понашања у оквиру музеја. Кроз обилазак музеја и конака, ученици су остварили кључне циљеве екскурзије – непосредно упознавање са културним и историјским наслеђем Србије.
Стечена знања и искуства са путовања	Социјална и вршњачка комуникација и интеракција је на високом нивоу. Ученици се упознају и друже са вршњацима из других школа.

	- Ученици су стекли дубоко разумевање улоге породице Ненадовић у српској историји, посебно у контексту Првог српског устанка и догађаја попут „Сече кнезова“. Кроз обилазак куле Ненадовића и Муселимовог конака, историјски подаци су им постали опипљиви и стварни. Књижевно и културно наслеђе: Посета Бранковини омогућила је ученицима непосредни сусрет са завичајем и делом Десанке Максимовић. Ученици су искусили амбијент у којем је песникиња учила и стварала, што помаже у бољем разумевању њене поезије као ванвременске вредности. Развој школства и образовања: Боравак у „Протиној“ школи и реконструисаној учионици из 19. века пружио је ученицима јединствено искуство о томе како је образовање изгледало у прошлости. Слушање одломака из мемоара Проте Матеје и звук школског звона-клепетуше додатно су оживели ово едукативно искуство. Духовност и традиција: Обилазак цркве Светих Арханђела и њене ризнице упознао је ученике са вредним реликвијама и старим књигама, док су сачуване собранице у порти послужиле као пример народног неимарства и очувања традиције заједништва. Етнолошка и практична сазнања: Кроз амбијенталну реконструкцију куће са огњиштем, сенијама и народним ношњама, ученици су стекли јасну представу о свакодневном животу српских породица у 19. веку.
Интеграција наученог у наставни процес	Теме и садржаји екскурзије директно су повезани са наставом историје, природе и друштва, светом око нас и српског језика, као и са појединим областима географије, биологије, музичке културе, ликовне културе, верске наставе.
Утисци ученика	Ученици су веома задовољни екскурзијом и оним што су видели и доживели. По њиховим речима, највише им се допао комплекс Бранковина а затим Муселимов конак.
Планиране активности обавезне	СОН и Природа и друштво: Ово је доминантан предмет кроз целу екскурзију. Ученици су учили о Првом српском устанку, породици Ненадовић, и кључним догађајима попут „Сече кнезова“ у Муселимовом конаку. Такође, поставка у Старој школи приказује развој школства у Србији од 1800. до 1878. године. У Старој школи изложени су оригинални предмети и учила за наставу земљописа из 19. века, што омогућава ученицима да виде како се овај предмет некада предавао. Кроз етнолошке збирке, изглед старих собраница (народно неимарство) и

	реконструкцију куће са огњиштем, сенијама и народним ношњама, ученици су упознали начин живота и обичаје својих предака. • Српски језик и књижевност: Посета је нераскидиво везана за лик и дело Десанке Максимовић. Ученици су обишли њену школу и хумку, те се упознали са њеним животним и књижевним путем. Такође, поменути су и значајни књижевници попут Проте Матеје Ненадовића (његови мемоари) и путописца Чика Љубе Ненадовића. Верска настава: Обилазак цркве Светих Арханђела, упознавање са ризницом која чува старе богослужбене књиге, крстове реликвијаре и јеванђеља, пружа увид у духовну историју и традицију
ОЦЕНА ЕКСКУРЗИЈЕ:	На основу непосредног увида у спроведене активности, констатује се да је екскурзија реализована у складу са предвиђеним садржајем. Постављени циљеви су у потпуности остварени, чиме се потврђује административна исправност и успешност реализоване активности. •
ПОДНОСИЛАЦ ИЗВЕШТАЈА:	1. Милијана Лазих– вођа пута 2. Љиљана Мићић 3. Ранисав Бајуновић 4. Весна Савић 5. Љиљана Миросављевић 6. Јелена Вуковић 7. Јелена Ашоња